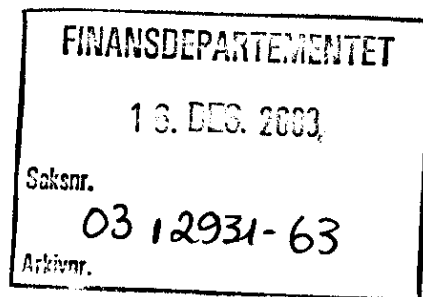

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENT

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref
03/2931 FM EDK

Vår ref
200305481-4 NR RUF CEB

Dato
15.12.2003

Høring: NOU 2003:23 Evaluering av regnskapsloven

Vi viser til brev vedrørende ovennevnte datert 17. september 2003.

Vedlagt følger Nærings- og handelsdepartementets høringssvar. Svaret vil også bli sendt elektronisk til arkiv.postmottak@finans.dep.no

Med hilsen

Barbro Noss
Barbro Noss (e.f.)
avdelingsdirektør

Jostein Greve
Jostein Greve
rådgiver

Vedlegg 1

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	Avdeling for	Saksbehandler
Postboks 8014 Dep	Einar Gerhardsens plass 1	22 24 90 90	næringsregulering og	Cecilie Bakke Dueled
0030 Oslo		Org no.	skipsfart	22246625
		972 417 890	Telefaks	
			22 24 27 79	

1 Generelle merknader

Utvalgets mandat var todelt; Tilpasning til IAS-standarder og EU/EØS-krav, samt evaluering av regnskapsloven generelt. I forhold til den første delen, ser Nærings- og handelsdepartementet at utvalget har gjort et omfattende og grundig arbeid. Når det gjelder drøftelsen av i hvilken grad man skal foreta en harmonisering med internasjonale standarder, er utvalgets behandling av dette gjennomgående grundig og god. Utredningen er tydelig på hvor det foreligger forpliktelser til å endre reglene, og hvor man har en situasjon med frivillighet.

Evalueringen av regnskapsreglene har gitt få forslag til endringer. Fra vårt ståsted kan det synes som om innvendinger mot regnskapsloven er færre enn man forventet på vedtakelsestidspunktet. Samtidig har forhåndshøringen tydeliggjort at det er få foretak som viderebringer eventuelle synspunkter. Nærings- og handelsdepartementet synes dette er overraskende, men tar det til etterretning. Evalueringsaspektet ved utredningen har bl.a. av denne årsak blitt mindre fremtredende enn departementet i utgangspunktet forventet.

Nærings- og handelsdepartementet ser at forenklingsmulighetene knyttet til lovens materielle innhold er begrenset som følge av EØS-forpliktelser. Likevel ser vi at forslaget åpner for enkelte forenklinger, bl.a. at flere foretak skal kunne følge reglene for små og mellomstore foretak. Nærings- og handelsdepartementet ser positivt på dette. Bl.a. vil vi understreke viktigheten av forslaget om å oppjustere grensen for hva som regnes for små foretak, samt den foreslåtte pengeverdiendringen av disse terskelverdiene. Departementet vil også spesielt nevne forslaget knyttet til overgangsregler når terskelverdiene krysses.

Når det gjelder lovens redaksjonelle utforming, ser Nærings- og handelsdepartementet at det har skjedd lite på dette området. Regnskapslovgivningen er en del av Nærings- og handelsdepartementets prosjekt "*Gjennomgang av næringslovgivningen i innovasjonsperspektiv*". Resultatet av denne gjennomgangen vil muligens belyse behovet for/ønsket om å gjøre regnskapsregelverket mer tilgjengelig for små og mellomstore foretak på lengre sikt.

2 Norsk regnskapsregulering

Nærings- og handelsdepartementet har ingen merknader til disse punktene.

3 Gjennomføring av EØS-regler som svarer til forordning nr. 1606/2002/EF om anvendelse av internasjonale regnskapsprinsipper (IAS-forordningen)

Når det gjelder IAS-forordningens valgfrie system anvendt på selskapsregnskap, mener Nærings- og handelsdepartementet at de beste grunner taler for å støtte mindretallets forslag. Hvis IAS-forordningen legges til grunn i konsernregnskapet, er det viktig at loven åpner for en frivillighet i forhold til det enkelte selskapsregnskap, slik at dette kan utarbeides etter de samme prinsipper. En motsatt løsning vil medføre økte kostnader knyttet til utarbeidelsen av konsernregnskap i de børsnoterte foretakene. Hvis man åpner for å avlegge selskapsregnskap etter IAS, er det imidlertid et enda større behov for snarest å få avklart de selskapsrettslige og skattemessige konsekvenser enn det som nå ligger i utvalgets forslag. Slike avklaringer må skje før det åpnes for bruk av IAS for selskapsregnskapet.

4 Kontroll med finansiell rapportering – innføring av en håndhevingsordning

Nærings- og handelsdepartementets representant i utvalget tilhørte mindretallet i dette spørsmålet. Under tvil har departementet imidlertid kommet til å støtte flertallets forslag i dette spørsmålet.

Håndhevingsorganet skal foreta en løpende kontroll med ca. 200 selskaper som alle per i dag allerede forholder seg til Oslo Børs. For det enkelte foretak vil et håndhevingsorgan knyttet direkte til Børsen derfor ikke medføre noen ekstrabelastning i den aktuelle samhandlingen med kontrollorganet. Foretakenes etterlevelse av informasjonsplikten må Oslo Børs allerede i dag kontrollere, og høy regnskapsfaglig kompetanse ligger derfor i institusjonen. Også Oslo Børs' nærhet til markedet og institusjonens inngående kunnskap til det enkelte foretak, er forhold som taler for denne løsningen. Eventuelle brudd skal uansett behandles i et IFRS-ekspertutvalg, og denne todelingen vil finne sted uansett om håndhevingsorganet legges til Kredittilsynet slik mindretallet foreslår.

Når det gjelder den uavhengighet til markedsaktørene som et slikt håndhevingsorgan til enhver tid må forfekte, kan departementet ikke se at det vil være spesielt problematisk at Børsen er en privat institusjon. Tillit hos alle markedsaktører inkludert investorer er så utslagsgivende for Børsen, at tilfredsstillende uavhengighet ikke bør utgjøre et problem i dette spørsmålet.

Etter en totalvurdering har dermed Nærings- og handelsdepartementet kommet frem til at flertallets forslag vil bidra til å videreføre en sterk norsk markedsplass for verdipapirer samt å sørge for en enklest mulig løsning for børsnoterte norske selskaper.

5 Miljørapportering

Nærings- og handelsdepartementet har ingen merknader til dette punktet.

6 Regnskapsplikt

Nærings- og handelsdepartementet støtter forslaget om heving av terskelverdier. Vi støtter også de foreslåtte overgangsreglene ved overgang til eller fra regnskapsplikt/kryssing av terskelverdier.

7 Alminnelige bestemmelser i regnskapsloven

Nærings- og handelsdepartementet har ingen merknader til disse punktene.

8 Differensiering av regnskapsplikt (grenseverdier for små foretak mv.)

Nærings- og handelsdepartementet støtter forslaget til endringer i terskelverdiene slik at flere foretak skal kunne følge reglene for små og mellomstore foretak. Vi støtter også forslaget om pengeverdijustering hvert femte år.

Mindretallforslaget i pkt. 6.4.5 om å pålegge også små og mellomstore foretak plikt til å avlegge konsernregnskap, er Nærings- og handelsdepartementet sterkt i mot. Om det skulle vedtas vil det representere en stor ekstra byrde og kostnad. Sannsynligvis ville kravet ha så vidt-

rekken av konsekvenser for mange at det vil endre organisasjonsstrukturen i næringslivet og kunne hemme utvikling og nyskapning.

9 Regnskapsregler for små foretak (forenklinger)

9.1 Generelt (herunder vurdering av kostnad/nytte)

Brukergruppene av regnskapet til små og mellomstore foretak er annerledes sammensatt enn for øvrige foretaks regnskaper. Dette sammenholdt med det faktum at over 90 % av norske foretak er små, gjør at vi generelt støtter forslaget om å fastsette forenklingsregler i samsvar med adgangen etter EU-direktivene.

9.2 Forenklet oppstilling av resultatregnskap og balanse

NHD støtter dette forslaget, og understreker at det er naturlig at dette også gjelder for små foretak.

9.3 Forenklede noteopplysninger

Departementet støtter utvalgets forslag om å fastholde kun et minimum av krav til noteopplysninger for små foretak. De notekravene som står igjen, synes ikke å utgjøre noen stor belastning for små foretak generelt.

9.4 Forenklede krav til årsberetningen

Så lenge kravene til årsberetning for små foretak er så begrensede som utvalget går inn for, aksepterer Nærings- og handelsdepartementet at kravet til årsberetning generelt opprettholdes.

9.5 Unntak fra grunnleggende regnskapsprinsipper og adgang til å velge regnskapsmessig vurderingsprinsipp

NHD støtter utvalgets forslag med hensyn til omfanget av valgadgangen.

9.6 Andre merknader til forslag om regnskapsregler for små foretak

Nærings- og handelsdepartementet understreker igjen at vi støtter forslaget om forenkling av reglene ved overgang fra små foretak til foretak som må følge regnskapslovens hovedregler.

Når det gjelder lovens redaksjonelle utforming, ser Nærings- og handelsdepartementet at det har skjedd lite på dette området. Regnskapslovgivningen er en del av Nærings- og handelsdepartementets prosjekt "*Gjennomgang av næringslovgivningen i innovasjonsperspektiv*". Resultatet av denne gjennomgangen vil muligens belyse behovet for/ønsket om å gjøre regnskapsregelverket mer tilgjengelig for små og mellomstore foretak på lengre sikt.

10 Regnskapsregler for regnskapspliktige uten økonomisk formål

Nærings- og handelsdepartementet har ingen merknader til dette avsnittet.

11 Formålsbestemmelse og angivelse av årsregnskapets brukergrupper

Når det gjelder spørsmålet om å innta en formålsbestemmelse i loven, er Nærings- og handelsdepartementet i tvil om nødvendigheten av dette. Brukergruppen i forhold til regnskaper er stor, og sammen med en angivelse av formålet ser vi at dette *kan* brukes som et middel til å utvide regnskapsplikten ved fremtidige revisjoner. Vi mener at faren ved at formålet i seg selv kan brukes som argument for enhver utvidelse av regnskapskravene ikke kan ses bort fra, idet den foreslåtte bestemmelsen gir rettigheter til brukerne direkte. Her er det også viktig å understreke at det ikke er brukergruppene som i siste hånd skal bestemme hvordan et regnskap skal se ut, men at lovgiver alene har ansvaret for dette.

Siste setning i forslaget § 3-1 andre ledd, understreker at det må foretas en nytte-/kostnadsanalyse i forhold til plikten til å gi opplysninger. Et slikt krav ligger imidlertid allerede i utredningsinstruksen, og vi er derfor usikre på nytten og nødvendigheten av å innta dette som en særskilt bestemmelse i lovverket.

12 Grunnleggende regnskapsprinsipper

Nærings- og handelsdepartementet støtter flertallets forslag om å beholde regnskapsprinsippene i loven, med de endringer som ligger i forslaget.

13 Generelle vurderingsregler

Nærings- og handelsdepartementet har ingen merknader til dette punktet.

14 Vurdering av finansielle instrumenter og varederivater

Nærings- og handelsdepartementet har ingen merknader til dette punktet.

15 Vurdering til virkelig verdi av ikke-finansielle eiendeler

Nærings- og handelsdepartementet har ingen merknader til dette punktet.

16 Vurdering av investering i tilknyttet selskap og datterselskap

Nærings- og handelsdepartementet støtter utvalgets forslag.

17 Vurdering av deltakelse i felles kontrollert virksomhet

Nærings- og handelsdepartementet støtter utvalgets forslag.

18 Andre vurderingsregler

Nærings- og handelsdepartementet har ingen merknader til dette punktet.

19 Klassifisering av eiendeler og gjeld

Nærings- og handelsdepartementet har ingen merknader til dette punktet.

20 Konsernregnskap

Nærings- og handelsdepartementet støtter utvalgets forslag vedrørende tilpasning for IAS-forordningen for konsernregnskaps vedkommende. NHD støtter også videreføring av unntak fra konsernregnskapsplikt bl.a. for små foretak.

21 Fusjon og fisjon

Nærings- og handelsdepartementet har ingen merknader til disse punktene.

22 Oppstillingsplaner

NHDs syn er at funksjonsinndeling er positivt under forutsetning at det ikke er til hinder for bruk av AltInn. I forhold til bruk av AltInn antar departementet det vil medføre krav om tekniske tilpasninger. Det forutsettes at det tas høyde for dette i gjennomføringen.

23 Noteopplysninger

Nærings- og handelsdepartementet har ingen merknader til dette punktet.

24 Årsberetning

24.1 Opplysninger om finansielle forhold

Nærings- og handelsdepartementet støtter flertallets forslag.

24.2 Opplysninger om ikke-finansielle forhold

Samfunnsinformasjon bør kun kreves i den grad det er viktig for å forstå foretakets finansielle stilling. Annen samfunnsinformasjon bør derved kreves utenfor årsberetningen. En eventuell samfunnsrapport bør avgis samlet, og kun kreves av foretak over en viss størrelse, for eksempel begrenses til alle børsnoterte selskaper eller til alle ASA.

25 Opplysninger om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer

Nærings- og handelsdepartementet støtter utvalgets forslag om å beholde disse opplysningen i notekrav. Dette gjelder også dersom Justisdepartementets forslag om prosedyrer for vedtagelse av retningslinjer for lønn og godtgjørelse blir vedtatt.

26 Offentlighet og innsendelse av regnskapsdokumenter

Nærings- og handelsdepartementet har ingen merknader til dette punktet.

27 Utvikling av god regnskapsskikk, fastsetting av regnskapsstandards i Norge og organisering av standardsettende organ

Nærings- og handelsdepartementet har ingen merknader til dette punktet.

28 Overgangsregler og ikrafttredelse

Nærings- og handelsdepartementet vil understreke at IAS-forordningen må oversettes til norsk før den kan gjennomføres i norsk lovgivning. Etter det NHD kjenner til, er det enda ikke kommet frem til noen konklusjoner på hvordan denne oppgaven skal løses. For at det skal være mulig for børsnoterte foretak å etterleve kravene i IAS-forordningen allerede fra 1. januar 2005, må oversettelsesarbeidet settes i gang snarest.

29 Selskapsrettslige konsekvenser, herunder adgang til utdeling av urealiserte gevinster

Forslaget til endringer i vurderingsreglene vil kunne medføre endringer i fri og bundet egenkapital i de selskaper som går over til de nye vurderingsreglene. Endringer i egenkapital vil ha betydning i forhold til en rekke selskapsrettslige regler. Utvalget henviser til den kommende evalueringen av aksjelovgivningen for løsning av disse spørsmålene.

Arbeidet med gjennomgangen av aksjelovgivningen er i gang, men etter det departementet kjenner til er det usikkert når dette arbeidet kan ferdigstilles. Foreløpig er det også uvisst hvorvidt gjennomgangen overhodet vil behandle disse problemstillingene. Eventuelle endringer vil dermed kunne komme for sent i forhold til den planlagte gjennomføringen av IAS-forordningen i norsk rett.

Hensynet til forutberegnelighet og faste rammebetingelser for den næringsdrivende tilsier at eventuelle selskapsrettslige endringer må være klare (i god tid) før endringer i regnskapsloven iverksettes. Nærings- og handelsdepartementet mener derfor det er påkrevet med en separat gjennomgang av dette spørsmålet allerede nå.

30 Skattemessige forhold

Utvalget peker selv på en rekke forhold som kan få skattemessig betydning, og hvor det er behov for en nærmere avklaring fra Finansdepartementets side. Nærings- og handelsdepartementet vil påpeke viktigheten av at det foretas en grundig gjennomgang for å sikre at omleggingen av regnskapet blir skattemessig nøytralt. Det er viktig at også dette arbeidet gjøres så snart som mulig, og ferdigstilles i god tid før den planlagte ikrafttredelsen.

31 Økonomiske og administrative konsekvenser

Vurderingen av økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene er svært knapp. Det er ikke foretatt noen konkret gjennomgang av virkningene av de enkelte forslagene. Dette setter høringsinstansene i en svært vanskelig situasjon med henhold til å vurdere de enkelte forslagene, særlig i de tilfeller hvor flere alternative løsninger er aktuelle. Dette gjør at det må foretas en del konsekvensvurderinger før endelig forslag til lovendringer kan legges frem.

32 Merknader til de øvrige forslag i utredningen

Nærings- og handelsdepartementet har ingen ytterligere merknader.